

Broj/Број: 04/5-50-1-18-3/10
Sarajevo/Сарајево, 30. 11. 2010. godine

IZVJEŠĆE

s 56. godišnje konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a,
održane u Varšavi, od 12. do 16. studenoga 2010.

U radu 56. godišnje konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a, održane u Varšavi od 12. do 16. studenoga 2010. godine, sudjelovali su: Milorad Živković, predsjedatelj Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a, i Ivo Miro Jović, član Izaslanstva.

12. 11. 2010. godine

Održan je sastanak tajnika izaslanstava prema sljedećem dnevnom redu:

1. Upoznavanje s planom rada 56. godišnje konferencije;
2. Informacija o rezultatima sastanka tajnika izaslanstava, održanom u Rigi 28. 5. 2010. godine;
3. Informacija o pripremljenim materijalima za potrebe održavanja 56. godišnje konferencije;
4. Informacija o rasporedu rada odbora;
5. Priprema za održavanje zasjedanja i konferencija Parlamentarne skupštine NATO-a u 2011. godini:
 - Proletno zasjedanje Parlamentarne skupštine NATO-a, Varna, Bugarska, 27.-30. svibnja 2011. godine,
 - Godišnja konferencija Parlamentarne skupštine NATO-a, Bukurešt, Rumunjska, 12.-16. studenoga 2011. godine,
 - Zasjedanja u 2011., 2012. i 2013. godini;
6. Suradnja između izaslanstava i Međunarodnog tajništva Parlamentarne skupštine NATO-a.

U poslijepodnevnim satima članovi Izaslanstva PSBiH održali su sastanak na kojemu su upoznati s rasporedom rada 56. godišnje konferencije i zaključcima sa sastanka tajnika izaslanstava. Dogovoren je način praćenja rada i sudjelovanja u radu odbora.

Članovi Izaslanstva u večernjim su satima posjetili Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine u Republici Poljskoj, gdje je veleposlanica Koviljka Špirić sa suradnicima informirala članove Izaslanstva o radu Veleposlanstva, situaciji u Republici Poljskoj i bilateralnim odnosima između Bosne i Hercegovine i Poljske.

13. 11. 2010. godine

Rad 56. godišnje konferencije odvijao prema utvrđenom planu. Prije početka sjednica odbora održani su sastanci političkih grupacija Konzervativaca i Kršćanskih demokrata, Alijanse liberala i demokrata i grupacije Socijalista. Na sastancima su razmijenjena mišljenja o temama koje su predviđene za raspravu na godišnjoj konferenciji.

Članovi Izaslanstva PSBiH sudjelovali su na sjednicama sljedećih odbora:

- Odbora za gospodarstvo i sigurnost,
- Odbora za civilnu dimenziju sigurnosti,
- Odbora za obranu i sigurnost,
- Odbora za znanost i tehnologiju,
- Političkog odbora.

Odbor za gospodarstvo i sigurnost

Sjednicom Odbora predsjedao je Hugh Bayley iz Ujedinjenog Kraljevstva.

Odbor je raspravljao o zaključcima s proljetne konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a, održane u Rigi, a koji se odnose na gospodarske i sigurnosne probleme.

Posebno je vođena rasprava o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Izgradnja stabilnijih i prosperitetnijih međunarodnih ponuda*, u kojoj je izneseno za potrebno ukрупnjavati i objediniti ponude i narudžbe opreme za sektor obrane i sigurnosti s ciljem jeftinijih nabava i bolje interoperabilnosti.

Frank Boland, ravnatelj za planiranje snaga u Ravnateljstvu za politiku i planiranje, održao je prezentaciju o temi *Nabave za obrambeni sektor u svjetlu gospodarskih kriza*.

Profesor ekonomije Leszek Balcerowicz govorio je o tome kako se pripremiti i izbjeći nove gospodarske krize.

Zaključna i zbirna izvješća o aktivnostima Pododbora za transatlanske gospodarske odnose podnio je John Sewel iz Ujedinjenog Kraljevstva, a o aktivnostima Pododbora za suradnju Istoka i Zapada Petras Austrevicius iz Litve.

Attila Mesterhaazy iz Mađarske je, u svojstvu posebnog izvjestitelja, govorio o posljedicama gospodarske krize u srednjoj i jugoistočnoj Europi.

Odbor za civilnu dimenziju sigurnosti

U radu Odbora sudjelovao je Milorad Živković.

Sjednicom Odbora predsjedala je Jo Ann Emerson iz SAD-a.

Odbor je raspravljao o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Stanje u Gruziji*.

Tijekom zasjedanja Odbora održane su prezentacije o temama:

- *Politička situacija u Afganistanu*, Akbar Ayazi - Radio Slobodna Europa
- *Izazovi vodstva u Afganistanu*, Vitalino Canas, Portugal - posebni izvjestitelj
- *Od Lisabona do Lisabona, Okvir za suradnju NATO-EU-a*.

Nakon održanih prezentacija vođena je rasprava o iznesenim stavovima i mišljenjima izvjestitelja i moderatora. Izražena je velika zabrinutost za stanje u Afganistanu. Stanje se ne popravlja i u brojnim segmentima je sve gore i gore te izvan kontrole. Zabrinjavajući su nekontrolirani tokovi novca i droge. Stalno se raspravlja o kredibilnosti Vlade Afganistana i jačanju moći talibana. Postavlja se pitanje zašto i na koji način talibani postaju moćniji u transferanju novca u regiji.

Kada je u pitanju suradnja NATO-a i Europske unije, konstatirano je da je ona nužna jer živimo u XXI. stoljeću. Potrebno je razvijati unificirane vještine suradnje. Dobri primjeri suradnje NATO-a i Europske unije su Bosna i Hercegovina i Kosovo. Potrebno je osmišljavati dijalog političkih tijela NATO-a i Unije, a

toga nedostaje. Konstatirano je da Europska unija i NATO ne surađuju najbolje u Afganistanu, a o tome se priprema posebna konferencija.

Nakon prezentacija, koje su bile uvod u poslijepodnevnu raspravu, vođena je rasprava o posebnom izvješću o stanju na zapadnom Balkanu pod nazivom *Zapadni Balkan, 15 godina nakon Dayton - postignuća i očekivanja*.

Rasprava o ovoj temi vođena je i na Rose Rothe seminaru, održanom u listopadu 2010. u Skopju. U raspravi su izražena različita viđenja pitanja na području zapadnog Balkana, a posebno glede uloge međunarodne zajednice u BiH i na Kosovu. Smatra se da nema jedinstvenog stava o pojedinim pitanjima i da je to realnost. Zaključeno je da je ostvaren napredak na brojnim područjima. Odgovornost za stanje na Balkanu ne smije se dijeliti. Ne smije biti pošteđenih i manje odgovornih za postojeće probleme, koji se u nekim pitanjima gomilaju dulje vrijeme.

Regionalna suradnja ocijenjena je dobrom, a brojni su pokazatelji koji to potvrđuju. Praktično je isključena mogućnost vojnog sukoba zbog brojnih pozitivnih tijekova i procesa, što treba uvažiti, kao i ozbiljnog pristupa pojedinim lidera zemalja zapadnog Balkana.

Predstoji ozbiljniji pristup rješavanju problema manjinskih naroda. Pokušaj majorizacije u pojedinim zemljama mora se rješavati daleko transparentnijim pristupom i iskazanom voljom onih koji se smatraju većinom ili, kako pojedini lideri vole reći „temeljnim“ narodom, što je njihova pogrešna percepcija.

Izražena je zabrinutost za rješavanje problema vojne imovine u Bosni i Hercegovini. Od nove vlade očekuje se da riješi to pitanje i otvori mogućnost uspješnije suradnje s NATO-om.

Vladavina zakona drugi je preduvjet za rješavanje otvorenih i brojnih problema na Kosovu, posebice onih koji se tiču gospodarskog oporavka. Očekuje se početak dijaloga između Beograda i Prištine.

Suradnja NATO-a i EULEX-a na Kosovu ocijenjena je dobrom. Među građanima Kosova još uvijek su podijeljena mišljenja glede uloge EULEX-a. Naime, nema dovoljno informacija o pojedinim segmentima misije.

Predstavnici Narodne skupštine Republike Srbije govorili su o učinjenom napretku u Srbiji u posljednjih pet-šest godina. Posebno su naglasili značaj Deklaracije o neutralnosti Srbije iz 2007. godine, što pojedini analitičari ne smatraju toliko ozbiljnim i ne razmatraju je kada se govori o aktivnostima Srbije i NATO-a. Istaknuli su i značaj usvajanja Rezolucije o Srebrenici u Narodnoj skupštini Republike Srbije, te tijekom aktivnosti prema EU koji su osmišljeni i prepoznati kao uspješni.

Predstavnici Turske ponovno su pokrenuli pitanje imena Makedonije i posljedica koje zbog toga ima Makedonija na putu k NATO-u.

Milorad Živković sudjelovao je u raspravi o ovoj temi osvrnuvši na neka aktualna pitanja u vezi sa stanjem u Bosni i Hercegovini, a prezentirana su u izvješću o stanju na zapadnom Balkanu.

Odbor za obranu i sigurnost

U radu Odbora sudjelovao je Ivo Miro Jović.

Sjednicom Odbora predsjedao je predsjedatelj Julio Miranda Calha iz Portugala.

Odbor je raspravljao o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Afganistan - put kroz tranziciju*, za koju je izvjestitelj bio Sven Mikser.

Prezentacije Bogdana Kliča o temi *Kolektivna obrana, krizni menadžment i promicanje međunarodne stabilnosti - zadaci NATO-a i Lisabonski samit* i generala Mieczysława Cieniucha o temi *Poljski vojni angažman u NATO-u – širi aspekti* bile su uvod u raspravu u kojoj su poseban pečat dali Frank Bolland iz Ravnateljstva NATO-a i Sven Mikser iz Estonije.

Politički odbor

U radu Odbora sudjelovao je Milorad Živković.

Sjednicom Odbora predsjedao je predsjedatelj Karl A. Lamers iz SR Njemačke.

Tijekom zasjedanja Odbora vođena je rasprava o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Značaj jačanja partnerstva s NATO-om* i o koheziji Alijanse, izvjestitelja Raynella Andreychuka.

Jacek Najdar govorio je o poljskim vanjskopolitičkim i sigurnosnim prioritetima.

Andrzej Szeptycki iznio je svoje mišljenje o temi *Ukrajina pod predsjedništvom Viktora Yanukoviča: unutarnje promjene i vanjske posljedice*.

Jose Luis Arnaut iz Portugala i Dzianis Melyantsou iz Balkanskog instituta komentirali su izvješće o aktivnostima država članica NATO koje su zadužene za kontakt sa članicama PFP-a, te o predsjedničkim izborima u Bjelorusiji.

Odbor za znanost i tehnologiju

U radu Odbora sudjelovao je Ivo Miro Jović.

Sjednicom Odbora predsjedao je Jan Arild Ellingsen iz Norveške.

Tijekom zasjedanja Odbora vođena je rasprava o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Partnerstvo s Rusijom u sigurnosnom sektoru i raketna obrana*, izvjestitelja Davida Scotta iz SAD-a.

Predstavljan je prijedlog izvješća o temi *Nedopuštena trgovina oružjem i raketna obrana i kako ostvariti bolje partnerstvo s Rusijom*, izvjestitelja Davida Scotta iz SAD-a.

Također je predstavljen prijedlog izvješća o temi *Održiva energetska strategija za Alijansu*, izvjestitelja Philippea Vitela iz Francuske.

Održane su prezentacije o temama: *Klimatske promjene - postkopenhagenski izazovi* (izvjestitelj: Pierre Claude Nolin iz Kanade) i *Politika NATO-a i aktivnosti u području kontrole naoružanja, razoružanja i nedopuštene trgovine* (izvjestitelj: veleposlanik Jacek Bylica).

14. 11. 2010. godine

Članovi Izaslanstva PSBiH sudjelovali su na sjednicama sljedećih odbora:

- Odbora za civilnu dimenziju sigurnosti
- Odbora za obranu i sigurnost
- Odbora za gospodarska i sigurnosna pitanja
- Političkog odbora.

Odbor za civilnu dimenziju sigurnosti

U radu Odbora sudjelovao je Milorad Živković.

Sjednicom Odbora predsjedala je Jo Ann Emerson iz SAD-a.

Tijekom zajedničkog rada odbora održane su prezentacije o temama:

- *Je li nepouzdana sigurnost odgovor za stanje u Somaliji?* (Ej Hogendoorn, Nairobi)
- *Sigurnost na moru: uloga i koordinacija NATO-a i EU-a* (Lord Jopling, Ujedinjeno Kraljevstvo)

Vođena je rasprava o izlaganjima i postavljena su brojna pitanja o učinkovitosti snaga NATO-a u borbi protiv pirata. Iako su ostvareni značajni rezultati i vidljivi pomaci u strategiji borbe protiv pirata, postavljena su pitanja o propustima o kojima se pisalo i raspravljalo u javnosti posljednjih tjedana.

Potrebna je veće suradnja EU-a i NATO-a te angažiranije uključivanje Kine, Indije i Rusije u borbu protiv pirata. Postavlja se pitanje kako opstaju pirati, jer i dalje predstavljaju opasnost za plovila država članica NATO-a i EU-a. Pozvana su i službena tijela UN-a da se aktivnije uključe u aktivnosti i akcije borbe protiv pirata.

Predstavnici Gruzije izrazili su zahvalnost za iskazani interes NATO-a za pomoć Gruziji. Konstatirali su da je ostvaren napredak u brojnim segmentima, ali i pozvali NATO i EU da sudjeluju u započetim procesima oporavka Gruzije. Izrazili su zabrinutost za situaciju u Abhaziji i prisutnost vojnika Ruske Federacije u tome dijelu, jer smatraju da ih treba povući i uključiti se u procese koji pridonese gospodarskom oporavku.

Predstavnici Parlamentarne skupštine NATO-a iznijeli su svoje mišljenje o stanju u Gruziji nakon dva radna posjeta toj zemlji. Iskazali su snažnu potporu Rezoluciji o Gruziji i pozvali članice EU-a i NATO-a da pomognu ovoj zemlji. Rezoluciju su ocijenili potpuno izbalansiranom i logičnom nakon svega što se dogodilo u proteklim godinama.

Predstavnici Ruske Federacije izrazili su svoju zabrinutost i neslaganje s prijedlogom rezolucije o Gruziji.

Drugi dan zasjedanja Odbora završen je raspravom, usvajanjem amandmana i davanjem potpore prijedlozima rezolucija pod nazivom *Stanje u Gruziji i Novi koncept u razvoju NATO-a*, čiji su izvjestitelji bili Lord Joplino i Ulla Schmidt.

Odbor za obranu i sigurnost

U radu Odbora sudjelovao je Ivo Miro Jović.

Uvodno izlaganje imao je Julio Miranda Calha iz Portugala.

Raspravljano je izvješću Pododbora o temi *Nestratesko oružje SAD-a u Europi - temeljna rasprava NATO-a*, za koje su izvjestitelji bili Raymond Knops iz Nizozemske i Simon Lunn iz DCAF-a.

O stanju na krajnjem sjeveru planeta prezentaciju je imao Ragnheideur E. Arnadottir (Island), koji se pitao ima li NATO bilo kakvu ulogu u tome dijelu svijeta?

Tijekom sesije o amandmanima na rezoluciju nazvanu *Afganistan - put kroz tranziciju* predsjedao je Sven Mikser iz Estonije.

Politički odbor

U radu Odbora sudjelovao je Milorad Živković.

Sjednicom Odbora predsjedao je predsjedatelj Karl A. Lamers iz SR Njemačke.

Tijekom zasjedanja Odbora održana je prezentacija o temi

- *Sigurnost u Golfskom zaljevu i na Arapskom poluotoku: planovi NATO-a.*

Mike Ross se u svome izlaganju posebno se osvrnuo na stanje u spomenutoj regiji iznoseći svoje mišljenje o mogućim propustima NATO-a.

Vođena je rasprava o prijedlogu rezolucije pod nazivom *Značaj jačanja partnerstva s NATO-om*, o izborima unutar Odbora i pododbora te o aktivnostima u 2011. godini.

15. 11. 2010. godine

Održana je sjednica Stalnog odbora na kojoj je sumirana rasprava o prijedlozima rezolucija i deklaracija Konferencije.

16. 11. 2010. godine

Održana je plenarna sjednica Parlamentarne skupštine NATO-a.

Plenarnoj sjednici nazočili su Milorad Živković i Ivo Miro Jović, članovi Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini NATO-a.

Tijekom plenarnog zasjedanja izlagali su:

- John Tanner, predsjedatelj Parlamentarne skupštine NATO-a,
- Anders Fogh Rasmussen, glavni tajnik NATO-a i predsjedatelj Sjevernoatlanskog vijeća, obratio se sudionicima 56. konferencije linkom,
- Grzegorz Schetyna, predsjednik Sejma Republike Poljske,
- Donald Tusk, premijer Republike Poljske,
- veleposlanik Janez Lenarcic, ravnatelj OESS-ovog Instituta za ljudska prava i demokratizaciju institucija,
- veleposlanik Marcie Reis, zamjenik pomoćnika državnog tajnika SAD-a za multilateralne odnose,
- general Stanislaw Koziej, voditelj Ureda za nacionalnu sigurnost Republike Poljske.

Nakon njihovih izlaganja izabran je novi predsjedatelj Parlamentarne skupštine NATO-a dr. Karl A. Lamers (SR Njemačka), koji se nakon izbora obratio sudionicima 56. konferencije.

Predsjedatelj Parlamentarne skupštine NATO-a predstavio je prijedlog aktivnosti ove institucije u 2011. godini.

Tijekom završne rasprave obavljeno je glasovanje o prijedlozima rezolucija o stanju u Afganistanu, stanju u Gruziji, potrebi jačanja partnerstva unutar Alijanse i Alijanse s Rusijom.

Usvojen je i Proračun Parlamentarne skupštine NATO-a za 2011. godinu. Također su usvojeni prijedlozi rezolucija, čime je zaključen rad 56. godišnje konferencije Parlamentarne skupštine NATO-a.

Izvjешće sastavio
Željko Grubešić

PREDSJEDATELJ IZASLANSTVA
dr. Milorad Živković

Dostaviti:

- Kolegiju Doma naroda
- Kolegiju Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Kolegiju Tajništva
- Kopija: Ministarstvu vanjskih poslova BiH